

	<p align="center">Комунальний заклад «Міжгірський медичний фаховий коледж» Закарпатської обласної ради</p>
	<p>ПРЕЗЕНТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>
	<p>Загальна інформація</p>
	<p>Основи інклюзивної політики (вибіркова)</p>
	<p><i>Освітньо-кваліфікаційний рівень:</i> фаховий молодший бакалавр</p>
<p><i>Спеціальність:</i></p>	<p>П10 Соціальна робота та консультування</p>
<p><i>Освітньо-професійна програма:</i></p>	<p>Соціальна робота. Медико-соціальний захист.</p>
<p><i>Рік та семестр вивчення:</i></p>	<p>1 (2) рік, II (IV) семестр</p>
<p><i>Форма навчання:</i></p>	<p>очна</p>
<p><i>Обсяг:</i></p>	<p>3,0 кредити ЄКТС</p>
<p><i>Мова викладання:</i></p>	<p>українська</p>
<p><i>Форма підсумкового контролю</i></p>	<p><i>Диф.залик</i></p>
<p>Автор ВК</p>	<p>Могорита Віктор, кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, «викладач-методист».</p>
<p><i>Короткий опис</i></p>	
<p>Вимоги до початку вивчення</p>	<p>Ефективне опанування дисципліни базується на знаннях та вміннях, здобутих під час вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ вступу до спеціальності; ✓ основ правознавства; ✓ психологія спілкування.
<p>Що буде вивчатися</p>	<p>Це курс про те, як будувати суспільство, де кожна людина, незалежно від її фізичних, ментальних чи соціальних особливостей, відчуває себе повноправною частиною громади. У соціальній роботі це фундамент для захисту прав вразливих груп населення.</p> <p>1. Філософія та моделі інклюзії</p> <p>Студенти розбирають еволюцію ставлення суспільства до людей з інвалідністю:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Медична модель: коли людину сприймали лише як «пацієнта», якого треба лікувати. ✓ Соціальна модель: коли інклюзія розуміється як усунення бар'єрів (архітектурних, інформаційних, психологічних), які створює саме суспільство. ✓ Людські права: вивчення Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю як головного дороговказу.

2. Забезпечення доступності

Соціальний працівник має знати, як зробити середовище зручним для всіх:

- ✓ Архітектурна доступність: не лише пандуси, а й ширина дверей, тактильна плитка, ліфти.
- ✓ Інформаційна доступність: шрифт Брайля, сурдопереклад, мова Simple Language (спрощена мова) для людей із ментальними порушеннями.
- ✓ Універсальний дизайн: створення продуктів та просторів, якими може користуватися дитина, людина похилого віку та людина на кріслі колісному без переробок.

3. Інклюзія в різних сферах життя

Студенти вивчають механізми впровадження інклюзивної політики в:

- ✓ Освіті: робота інклюзивно-ресурсних центрів (ІРЦ), роль асистента вчителя та соціального педагога.
- ✓ Працевлаштуванні: як допомагати людям з особливими потребами знайти роботу та адаптувати робоче місце.
- ✓ Громаді: організація дозвілля, спорту та культурних заходів, доступних для всіх мешканців.

4. Правове регулювання та державна політика

- ✓ Національна стратегія безбар'єрності: вивчення ініціатив України (зокрема «Без бар'єрів») щодо створення безперешкодного середовища.
- ✓ Законодавство: пільги, соціальні гарантії та механізми фінансування інклюзивних послуг в ОТГ.

5. Подолання стигми та стереотипів

Критично важливий блок для консультанта:

- ✓ Етика спілкування: вивчення «People-first language» (людина – на першому місці). Наприклад, правильно казати «людина з інвалідністю», а не «інвалід».
- ✓ Адвокація: як соціальному працівнику захищати інтереси клієнта перед чиновниками чи в громаді, де є упередження.

<p>Чому це цікаво/ треба вивчати</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ви змінюєте світ: ви вчитеся бачити бар'єри там, де інші їх не помічають, і знаєте, як їх прибрати. ✓ Це про кожного з нас: інклюзія потрібна не лише людям з інвалідністю, а й батькам з візочками, людям з травмами, літнім людям – тобто всім нам у різні періоди життя. ✓ Сучасний тренд: сьогодні безбар'єрність є однією з головних вимог до відновлення України, тому фахівці з інклюзії будуть надзвичайно затребувані.
<p>Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями</p>	<p>Набуті знання з Основ інклюзивної політики перетворюють соціального працівника на «архітектора доступного середовища» та головного захисника прав людини в громаді. Це знання, які ви будете застосовувати на кожному етапі своєї професійної діяльності.</p> <p>1. Проведення аудиту доступності</p> <p>Ви зможете професійно оцінити будь-яку установу (школу, ЦНАП, амбулаторію, аптеку) на відповідність вимогам інклюзії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Архітектурний огляд: перевірка наявності не просто «пандуса для галочки», а зручного заїзду, поручнів, широких дверних отворів та доступних санвузлів. ✓ Інформаційна перевірка: оцінка наявності табличок шрифтом Брайля, звукових сигналів та зрозумілої навігації для людей з ментальними порушеннями. <p>2. Розробка індивідуальних планів підтримки</p> <p>Коли до вас звертається клієнт із особливими потребами, ви використовуєте знання для:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Адаптації послуг: як організувати консультацію для людини з порушенням слуху (залучення перекладача жестової мови або використання засобів письмової комунікації). ✓ Супроводу в навчанні чи роботі: допомога в отриманні статусу асистента дитини в школі або консультування роботодавця щодо облаштування робочого місця для особи на кріслі колісному. <p>3. Адвокація та представництво інтересів</p> <p>Ви стаєте «голосом» тих, кого часто не чують:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Взаємодія з владою: використання знань Конвенції ООН та законів України для

обґрунтування потреби у виділенні коштів на інклюзивні проекти в ОТГ.

- ✓ Боротьба з дискримінацією: вміння юридично та етично грамотно заперечити, якщо клієнту відмовляють у послугі через його особливості.

4. Просвітницька робота та додання стигми

Ви змінюєте ставлення оточуючих через:

- ✓ Тренінги для персоналу: навчання колег та працівників сфери обслуговування правилам етичного спілкування (наприклад, не хапатися за крісло колісне без дозволу, звертатися безпосередньо до людини, а не до її супроводжувача).
- ✓ Використання коректної термінології: своїм прикладом ви впроваджуєте «People-first language», що поступово прибирає образливі ярлики з мови громади.

5. Впровадження принципів Універсального дизайну

Ви можете консультувати при створенні нових соціальних об'єктів або заходів:

- ✓ Організація міського свята так, щоб воно було цікавим і доступним і для дітей з аутизмом (наявність «зон тиші»), і для людей з порушеннями зору чи моторики.